

Det er i grunden løjerligt, at nogle forstfolk betragter friluftsliv som en trussel. Den store værdi, som samfundet i dag tillægger skovene, hænger jo netop sammen med deres betydning for en stor del af befolkningens friluftsliv. Og dermed er skovenes værdi for samfundet øget betydeligt i løbet af det sidste århundrede. Beklageligvis uden at denne værdistigning samtidig har affødt en direkte aflønning af skovbruget for disse immaterielle ydelser.

At befolkningen tillægger skovene stor betydning, kan blandt andet aflæses af debatten om *skovdøden*. Jeg vil ikke her gå nærmere ind på dette komplekse problem, som jeg nu har bedt skovstyrelsen følge nøje i et fortsat samarbejde med Statens forstlige Forsøgsvæsen under landbrugsministeriet. Jeg vil blot fremhæve den iagttagelse, at vi en årrække har vidst, at den »sure nedbør« har fået vore biler til at ruste, ødelagt miljøet i flere søer og fået en række af vore kulturmindesmærker til at forvitte, uden at det har givet anledning til nogen større debat. Men truslen mod skovene – om den så er reel eller ej – har så sandelig medført debat, såvel blandt fagfolk som blandt menigmand.

Statsskovvæsenets miljøtjenester og lovadministration.

Afslutningsvis skal jeg kort omtale statsskovvæsenets to sidste hovedopgaver: At yde *miljøtjenester* og at forestå *administrationen af visse love*.

Den vigtigste og mest håndgribelige miljøtjeneste, som statsskovvæsenet yder, er den dæmpning af sandflugten, der er det primære formål med klitplantagerne. Alene driften af disse plantager, der stort set alle er i offentligt eje, medfører et negativt dækningsbidrag på statsskovvæsenets budget for 1984 på 15 mill. kr.

Statsskovvæsenet administrerer endvidere skovloven og sandflugtsloven, herunder disse loves forhold til anden lovgivning (især planlovene). Statsskovvæsenet varetager også det landsdækkende tilsyn med de private skovejeres overholdelse af skovloven. Det skønnes, at denne lovadministration i alt medfører ekstraomkostninger for statsskovbruget set i forhold til privatskovbruget på andre 15 mill. kr. årligt.

Ekstra omkostninger på 175 mill. kr.

Lægger vi alle disse tal sammen, når vi til ca. 175 mill. kr. – Jeg har hermed forsøgt at pege på – og antyde størrelsesordenen af – nogle af de ekstraomkostninger, som statsskovbruget har i forhold til privatskovbruget, og som bidrager til at forklare det budgetterede underskud på ca. 140 mill. kr. i 1984.

Jeg skal her indskyde, at de, der har læst slutrapporten eller referatartiklerne fra professor Risvands projekt, vil bemærke, at mit regnestykke er noget anderledes end det, der fremgår af slutrapportens tabel 7.9, til trods for at det af denne tabel fremgår, at statsskovbrugets tal er korrigeret for uvedkommende aktiviteter. Lad mig tilføje: Det er de nu ikke helt. Kun de ekstraomkostninger, statsskovvæsenet har i forbindelse med lovadministrationen, er udskilt og ikke de øvrige ekstraomkostninger, som jeg netop har gennemgået.

Dermed være ikke sagt, at statsskovbruget ikke kan og bør forsøge at gøre det bedre. Statsskovvæsenet bør kunne måle sig med de mest veldrevne private skovdistrikter, og enhver afvigelse må kunne retfærdiggøres ud fra samfundsmæssige hensyn.

Afsluttende bemærkninger.

Af en statsinstitution at være har statsskovbruget udvist stor fleksibilitet i forbindelse med de mange nye opgaver, som institutionen har fået pålagt i løbet af den sidste halve snes år. Tænk på beskæftigelsesarbejderne, maskinudviklingsprogrammet, stormfaldet i 1981, flisprojektet og for den sags skyld også på de mange ekstraopgaver i forbindelse med friluftslivet og landskabsplejen. Regeringen har imidlertid ønsket at øge statsskovvæsenets muligheder for fleksibilitet yderligere. Det er baggrunden for, at statsskovvæsenet sammen med en række andre statsvirksomheder fra og med 1985 går over til et nyt budgetteringssystem. Hovedprincippet er her, at virksomheden ikke længere er bundet af et bestemt udgiftsloft, men kan øge udgifterne, hvis udgiftsforøgelsen modsvares af indtægter af mindst samme størrelsesorden. Budgetreformen medfører således mulighed for en mere forretningsmæssig og fleksibel drift.